

נועם שריף:
„לא כולם מנצחים.”
יש גם מפסידים!”

מי שעוקב אחרי הסידרה הטלוויזיונית הנפלאה „ורדי”, ביום ג' אחרי חצות, אולי שם לב לדבר תמוה. התיזמורת באולם האופרה מנגנת, ואף אחד לא מנצח עליה.

ביקשתי מהמלחין נועם שריף, שיספר מתי ומדוע התחילו לנצח על תזמורות, והאם נכון שבתקופת ורדי עוד לא ניצחו.

בתקופת ורדי כבר ניצחו על תזמורות, אבל נכון שזה התחיל איפה שהוא בתקופתו של פליכס מנדלסון-ברטולדי. קודם לכן היה נהוג פשוט לדפוק בעורת מקל גדול על הרצפה, ובכך לתת קצב לתזמורת. יש אפילו סיפור ידוע על המלחין לולי, שדפק במקל על הרצפה ומרוב התרגשות דפק לעצמו את הרגל, קיבל אבצס גדול ואפילו מת מזה.

אבל גם לפני מנדלסון היו מנצחים פה ושם על התזמורת. כתבו שבטהובן ניצח על תזמורת שהוא ממש השתולל. הוא היה משתטח על הרצפה כשהיה צריך לנגן חלש, וקופץ לגובה כשהיה צריך לנגן חזק.

בתקופת הבארוק היו מילחמות בעניין זה. היה מין נוהג כזה שהכנר הראשי יתן את הסימן להתחלת הנגינה, אבל התפקיד

אמנון דנקור:
„זה בריא מאוד לא
להתייחס לעצמך ברצינות!”

לא כל צופי „סיבה למסיבה” בלי-שבת האחרון, היו מודעים למרצוף החדש, שכיבב לצידו של טוביה צפיר. מיה זה העיתונאי אמנון דנקור.

שאלתי אותו איך הכל התגלגל.

ביקשו ממני לכתוב קטע קצר. נפגשתי עם טוביה צפיר ומני פאר, ושיחקתי להם את הקטע. רציתי להראות לטוביה איך עושים את (דוברט) מקסוול, אז הוא אמר לי: „אתה תע” שה” הוא טען שאני דומה לו. מהר כתבתי עוד תפקיד לטוביה, וככה זה קרה.

- **אתה פותח בקאריירה חדשה?**
 מי יודע? בינתיים לא קיבלתי שום הצעה מהוליווד. בסך הכל עשיתי את זה בשביל השעשוע והחוייה.
- **תקבל בעתיד הצעות לככב בטלוויזיה?**
 אני לא חושב. למרות שאני פתוח לכל שעשוע וחוייה שאינם כרוכים בסכום גופני.

מוסיקה

זהה מאוד מצא חן גם בעיני נגן הצ'מבלו, והיו קרבות קשים. אחר-כך, בתקופה המודרנית, הגיע המנצח, והקרבות בין הכנר לצ'מבלויסט נגמרו.

● **אבל עד היום, בהרכבים קאמריום, אין מנצח. מדוע? לא צריכים אותו?**

לדעתי הם צריכים, אבל לא רוצים. הם טוענים שהמוסיקה שלהם לא באה לידי ביטוי עם מנצח, אלא רק בלעדיו. הם מרסקים ביניהם את הרעיון ומנגנים לפי הטעם שלהם. המחיר שמשלמים עבור זה הוא שיצירה, שאפשר ללמוד אותה ולנגן היטב עם מנצח בכמה פגישות, לוקחת אצלם כמה חודר-שים.

● **האם יש אפשרות שתזמורת טובה מאודי מאור תנגן בלי מנצח?**

בפירוש כן. את לא מכירה את הסיפור על הכנר הראשי שפגש את המנצח בהפסקה בפואייה ושאל אותו „מתי באת? לא ראיתי שנכנסת.” אפשר לספור עד שלוש ולהתחיל ביחד, ואפשר להעביר תווים בלי מנצח. אבל מנצח טוב — ואגב לא כולם מנצחים, יש גם מפסידים — מנצח טוב מוסיף את האמירה שלו ליצירה, וזה חשוב. (דניאלה שמי)

טלוויזיה

● **אז לא מדובר באן בכיוון חדש? אתה לא עוזב את העיתונות ועובר למישהו?**

אני בטוח שאני מצער כמה אנשים כשאני אומר שאין לי כוונה לעזוב את העיתונות. אני לא רואה כוונה פריצת-דרך משמעותית בחיי, אבל אני יכול להפתיע את עצמי ואנשים אחרים בכל מיני שעשועים.

לפחות כשטח הזה אני לא מתייחס אל עצמי כרצינות, וזה מאוד כריא. אני מאוד ממליץ על זה לעמיתיי.

יש עוד דבר — כל העסק הזה היה בעצם בריחה. אנחנו החלטנו שבתום הקטע ריבקה מיכאלי תגיד שטוביה צפיר שיחק את מקסוול, את פרס וגם את התפקידים של מני פאר וריבקה מיכאלי. קיוונו שמי שיראה את זה יפול בפח.

● **וכך קרה?**

זה קרה. המבקר בידעות אחרונות משבח את טוביה צפיר על מיבצע וירטואוזי של סאטירה ואיפור. הוא היה בטוח שבעזרת האיפור טוביה עשה את כולם.

● **אז הצלחתם?**

לפחות אחד. (אורית זרובבל)

אמנון אברמוביץ:
„ההתחזות, לכאורה, גוברת
על המידע שהועבר!”

סיפור החשיפה של אריה אורגד כחשוד, כמתחזה וכקצין-מיטרה מעלה בעייה מוסרית לא קטנה. האם להתייחס לקול בטלפון כאל מקור, ולא לחשוף אותו, או להפוך את השיחה עצמה לחדשה?

הפניתי את השאלה לעיתונאי אמנון אברמוביץ.

זאת באמת רילמה. צריך לערוך מאזן בין החומר המורלף לבין הדראמטיזציה של ההתחזות. אם מתייחסים לחומר ה מועבר, צריך לשמור על חיסיון-המקור. ואם ההתחזות, באותו איוון שעליו אני מדבר, גוברת על החומר המועבר, היא שהר פכת לחומר העיתונאי, והחומר המורלף, מלכתחילה, ערכו קטן.

למה הרבר דומה? אם מנחם בגין מרים לי טלפון מחר

עיתונות

הביתה וחושף גילוי הקשור בדייריאסין, אני צריך לשקול בין העובדה שמנחם בגין, שש שנים אחרי היעלמותו, מרים טלפון ישיר לעיתונאי, לבין חשיבות הפרט הנוסף שהוא תורם על דייריאסין. אני מניח שבמיקרה כזה עצם התקשרותו של מנחם בגין נוכח הנסיבות שציינתי, היעלמות, שתיקה וכו', הופכת לאירוע המעמיד בצל כל פרט נוסף על דייריאסין.

● **ובהשאלה, אתה נותן מישקל להתחזות?**

בהנחה שזה אריה אורגד, וכל הפרטים הידועים לנו הם נכונים, אני חושב שהארץ נהג נכון. הוא נהג נכון על פי כלל המאזניים, שעליו אני מדבר.

● **אבל זה נוגד את האתיקה.**

חיסיון-מקור, למרות שאינו מעוגן בחוק הישראלי, מעוגן באתיקה העיתונאית. זה מעצם טבעו וטיבו של המיקצוע. אבל לפי כל הנסיבות, ההתחזות, לכאורה, גוברת על המידע שהועבר.

● **ואיך אתה היית נוהג?**

לא נקלעתי לדילמה כזאת, כך שקשה לי לשקול אותה באופן מעשי. (אורית זרובבל)